

”Vildmarken”

Arkeologisk särskild utredning

Västerås 4:91 ”Vildmarken”
S:t Iljans socken
Västmanland

Ulf Alström

Innehållsförteckning

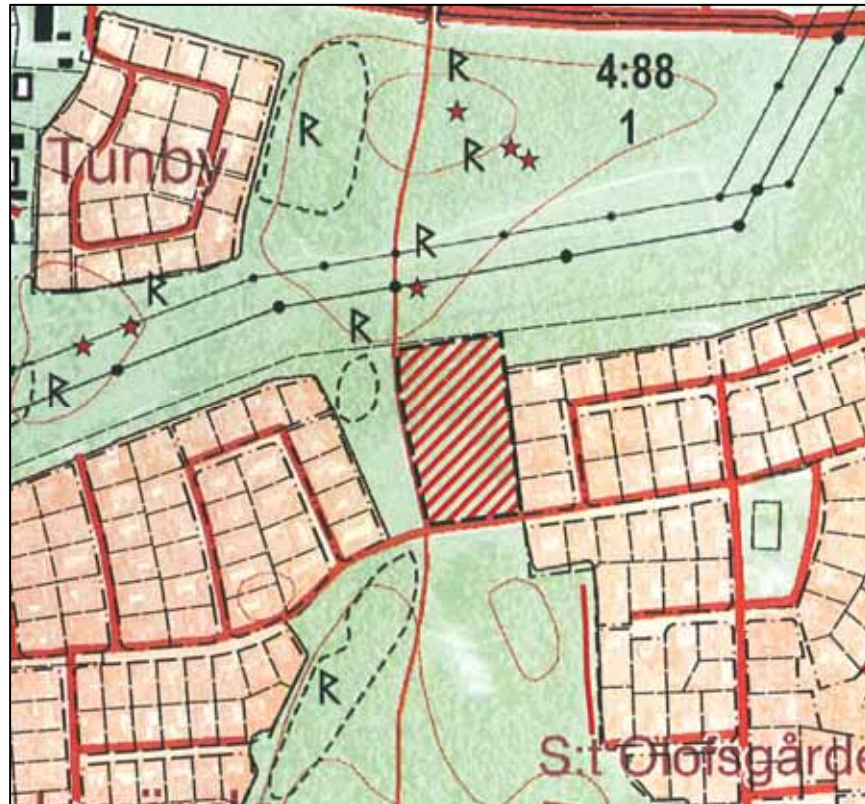
Inledning	1
Målsättning och metod	1
Undersökningsresultat	2
Referenser	3
Kart- och arkivmaterial	3
Otryckta källor	3
Tekniska och administrativa uppgifter.....	3
Kartfigur.....	4

Inledning

Västerås stad har påbörjat ett detaljplanearbete som syftar till att cirka 25 bostäder byggs i den s.k. "Vildmarken" i Nordanby, Västerås. Av den anledningen har Stiftelsen Kulturmiljövård Mälardalen, genom arkeolog Ulf Alström, genomfört en Särskild arkeologisk utredning etapp 1 och 2 i området. Arbetet utfördes 06-06-26 efter beslut av Länsstyrelsen i Västmanland 06-05-30 med dnr 431-836-06. Uppdragsgivare var Västerås stad som också bekostade utredningen.

Målsättning och metod

Området är rikt på gravar, både ensamliggande, i grupper eller i gravfält. Norr om utredningsområdet (uo) ligger två stensättningar (gravar) samt en gravgrupp (RAÄ 14,15,135). Strax sydväst om uo finns ett långsmalt gravfält med cirka 20 gravar (RAÄ 201). Nordväst om området finns ett gravfält med cirka 30 gravar (RAÄ 6) varav en kan karaktäriseras som storhög med måtten 17 m i diameter och 1,7 m hög. Strax söder om undersökningsområdet har en specialinventering gjorts vars syfte var att klargöra om urbant präglad skogsmark kunde innehålla välbevarade fornlämningsmiljöer. I det specialinventerade området utökades fornlämningslokalerna från 10 stycken till 90. De flesta nya lokaler, 58 av 90, innehöll skålgropar som är en sorts hållristningar (Hermodsson 2004).

Figur 1. Undersökningsområdet, skrafferat, ligger i en fornlämningsstätt miljö. Utdrag ur registerkartan (ej skalenligt återgiven).

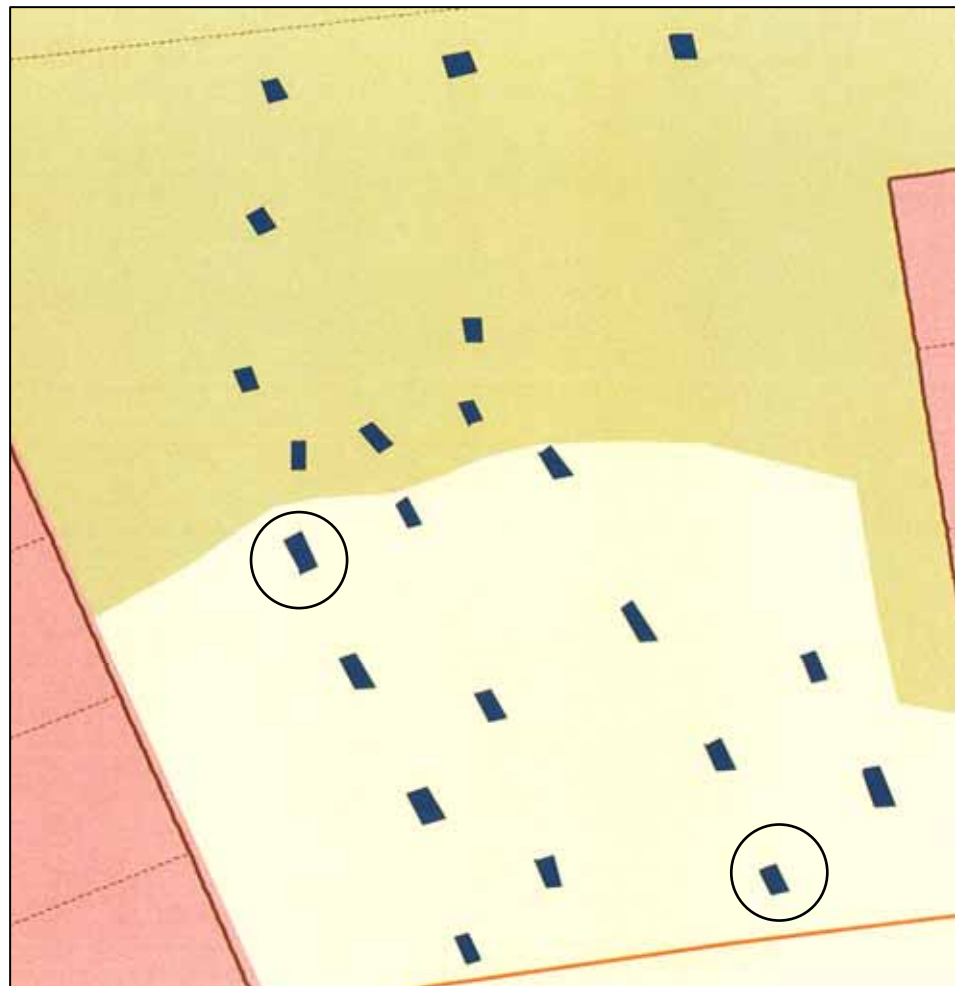
Målsättningen med den särskilda utredningen var alltså, med hänsyn till det fornlämningstäta området, att undersöka om ytterligare fornlämningar fanns inom exploateringsområdet.

Undersökningsresultat

Undersökningsområdet bestod av två terrängtyper som påverkade hur många undersökningsschakt som kunde grävas i området.

Den norra delen av området var något kuperat och bevuxet av skog. Här grävdes 9 schakt. De var 2 – 4 m långa och 1,8 m breda. Djupet varierade från 0,2 m till 0,45 m. I schakten framkom enbart ren morän.

Den södra delen av området bestod av en klippt plan gräsyta. Här grävdes 13 schakt. De var 3 – 5 m långa och 1,8 m breda. Djupet varierade från 0,35 m till 0,5 m. I schaktmassorna fanns porslin och en del tegelfragment. Porslinet och teglet har följt med det jordmaterial som lagts på när gräsytan anlades.

Figur 2. Schaktplan med de 22 schakten. De två inringade schakten innehöll mörkfärgningar med enstaka skörbrända stenar. Skala 1:1000.

I södra delen av undersökningsytan hade två schakt, inringade på figur 2, mörkfärgningar med enstaka skörbrända stenar. I övrigt framkom inga boplatssindikerande faktorer i undersökningsschakten. I södra delens schakt framkom ren silt under den påförda matjorden.

Referenser

Kart- och arkivmaterial

Registerkartan Skala 1:5000
Gula kartan Västerås 11G:17. Skala 1:20 000.

Litteratur

Hermodsson, Ö., 2004. Skallberget i Västerås – en rik kulturmiljö. Kulturmiljöavdelningen rapport A 2004:A67. Västmanlands läns museum. Västerås.

Otryckta källor

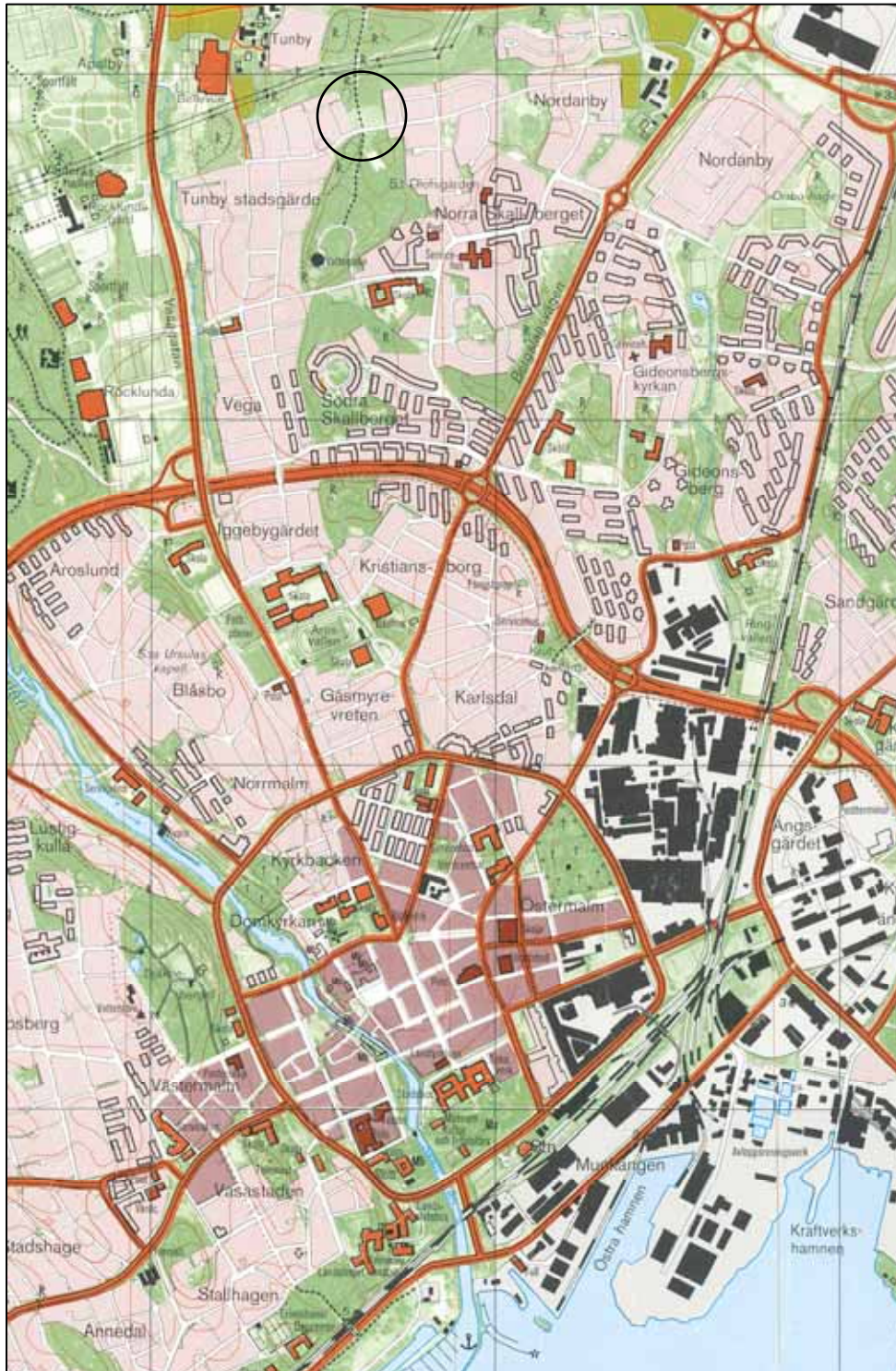
Riksantikvarieämbetets fornminnesregister.

Tekniska och administrativa uppgifter

Kulturmiljöavdelningens projektnr:	06021
Länsstyrelsen dnr, beslutsdatum:	431-836-06
Undersökningsperiod:	06-06-26
Arkeologtimmar:	8 timmar
Maskintimmar:	8 timmar
Exploateringsyta:	Cirka 9000 m ²
Personal:	Kaisu Anttila
Belägenhet:	Västerås 4:91
Ekonomisk karta:	Västerås 11G:17
Koordinatsystem:	Rikets
Koordinater:	X 6612100 Y 1541600
Inmättningsmetod:	manuell
Dokumentationshandlingar:	1 schaktplan
Fynd:	-

Kartfigur

Kartor ur allmänt kartmaterial © Lantmäteriet Gävle 1998. Dnr 507-99-498

Figur 3. Undersökningsplatsens läge markerad med en ring. Utdrag ur Gula kartan. Skala 1:20 000.

